EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 9.4.2018.
COM(2018) 172 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par Regulas (ES) 575/2013 un Direktīvas 2013/36/ES iedarbību uz ekonomikas ciklu

{SWD(2018) 89 final}

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par Regulas (ES) 575/2013 un Direktīvas 2013/36/ES iedarbību uz ekonomikas ciklu

1. IEVADS

1. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013[1] 502. pantā ir noteikts, ka Komisija regulāri pārbauda, vai riskjutīgas regulatīvās prasības, kas noteiktas minētajā regulā un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2013/36/ES[2], rada neparedzētas procikliskas sekas ar to, ka tiek pastiprināta endogēnā saistība starp finanšu sistēmu un reālo ekonomiku un ka līdz ar to tiek padziļināts reālās ekonomikas cikls.

2. Ja tiek konstatēta šāda procikliska iedarbība, Komisijai ir pienākums iesniegt priekšlikumu par atbilstīgiem korektīviem pasākumiem. Tādējādi šā ziņojuma konkrētais nolūks ir novērtēt, vai ir pierādījumi tam, ka Regulas (ES) 575/2013 un Direktīvas 2013/36/ES normas veicina kapitāla rādītāja prasību prociklisku iedarbību.

3. Komisija līdzīgus ziņojumus par kapitāla rādītāja prasību procikliskumu sagatavoja arī iepriekš – 2010. un 2012. gadā.[3] Šā trešā ziņojuma sagatavošanā pirmoreiz ir ņemtas vērā arī Regulas (ES) 575/2013 prasības. Šis trešais ziņojums ir balstīts uz speciālu Eiropas Banku iestādes (EBI) ziņojumu, kurā iekļauti Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas (ESRK), Eiropas Centrālās bankas (ECB) un ES dalībvalstu iestāžu viedokļi.[4] Tas ir balstīts arī uz apjomīgu literatūras izvērtējumu.

4. Regulatoru vidū un akadēmiskajās aprindās pastāv vispārēja vienprātība par to, ka finanšu sistēma pēc būtības ir nestabila un pakļauta riskiem, kuri, ja iestājas attiecīgais gadījums, var radīt smagas nelabvēlīgas sekas, ietekmējot reālo ekonomiku. To apliecina arī līdzšinējā pieredze. Pasaules finanšu krīze, kas sākās pirms desmit gadiem, bija acīmredzams atgādinājums. Nolūkā novērst finanšu nestabilitāti ar finanšu regulēšanas un makroprudenciālās politikas palīdzību tiek mēģināts ierobežot sistēmisko risku. Ņemot vērā krīzes laikā gūtās atziņas, parasti tiek uzskatīts, ka, nodrošinot pietiekami lielu kapitāla apmēru, it īpaši banku gadījumā, var mazināt varbūtību, ka iestājas sistēmiska finanšu krīze, vai, ja tā tomēr iestājas, mazināt tās radītās izmaksas.

---

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regula (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Direktīva 2013/36/ES par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.).

[3] SEC(2010) 754, COM(2012) 400.

[4] EBI ziņojums saskaņā ar KPR 502. pantu, publiskots 2016. gada 22. decembrī (EBA-Op-2016-24): https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1701905/Report+on+the+Cyclicality+of+Capital+Requirements+%28EBA-Op-2016-24%29.pdf

5. Tomēr kapitāla rādītāja prasības, kas paredz pietiekama kapitāla nodrošināšanu, pašas var kļūt par nestabilitātes cēloni, jo no Regulā (ES) 575/2013 un Direktīvā 2013/36/ES izmantotās, uz riskiem balstītās pieejas izriet, ka augšupejas stadijā kapitāla rādītāja prasības kļūst mazāk ierobežojošas, bet lejupslīdes stadijā – stingrākas. Šāds kapitāla rādītāja prasību procikliskums ir viens no galvenajiem finanšu sistēmas potenciālās ārējās ietekmes aspektiem; tas var izraisīt finanšu stabilitātes riskus, un tādēļ regulatoriem tas ir pienācīgi jāņem vērā.

6. Šajā ziņojumā ir izvērtēts, vai kapitāla rādītāja prasības ir procikliskas un, ja tas tā būtu, vai tās ietekmē to, kāds bankās ir faktiskais kapitāla apmērs vai kādu apmēru bankas plāno uzturēt.

2. METODIKA

7. Jautājums par kapitāla rādītāja prasību procikliskumu vispirms ir empīrisks jautājums. Nesenos literatūras apskatos ir konstatēti tikai ierobežoti un nepārliecinoši pierādījumi par kapitāla rādītāja prasību izmaiņu ilgtermiņa ietekmi uz banku veiktās kreditēšanas apjomu vai pieaugumu, lai arī ir dokumentēta nelabvēlīga ietekme īstermiņā. Lai padziļināti izpētītu šo jautājumu, EBI ziņojumā ir izvērtēti Savienības mēroga dati par to, kāda procikliska ietekme ir nesen attiecībā uz bankām ieviestajam regulējumam par kapitāla rādītāja prasībām. EBI ziņojumā ir izmantota informācija, kas pieejama no publiskiem avotiem, kā arī speciāli dati no dalībvalstu kompetentajām iestādēm. Izvērtētie empīriskie pierādījumi ietver apkopotus un mikrolīmeņa pierādījumus par to, vai bankas kapitāla rādītāja prasības atspoguļo vispārējā komercdarbības cikla attīstību, kā arī regresijas analīzi.

8. EBI izmantotie dati pārsvarā aptver laikposmu no 2008. gada līdz 2015. gadam, tātad laiku, kad notika pasaules finanšu krīze un laiku pēc tās. EBI balstās ne tikai uz apkopotiem statistikas un apsekojuma datiem, bet arī uz paraugizlasi – 144 atsevišķām bankām, kas darbojas 13 Savienības un EEZ valstīs un kuru turējumā ir apmēram 95 % no Savienības banku nozares aktīvu kopsummas. Paraugizlase ietver bankas ar dažādu darbības mērogu – no starptautiska mēroga sistēmiskām bankām līdz bankām, kas darbojas tikai savā valstī. Tā aptver bankas ar dažādiem komercdarbības modeļiem, tostarp uz fiziskām personām un uzņēmumiem orientētas, universālās bankas, kā arī vairākas bankas ar vairāk specializētu darbību, piemēram, segto obligāciju emisiju vai ieguldījumu pakalpojumi.

3. GALVENIE KONSTATĒJUMI

9. Laikā kopš riskjutīgo kapitāla rādītāja prasību ieviešanas kapitāla rādītāja līmenis Savienības banku nozarē ir ievērojami audzis. Šis pieaugums ir paātrinājies kopš 2014. gada līdz ar Regulā (ES) 575/2013 un Direktīvā 2013/36/ES noteikto kapitāla rādītāja prasību piemērošanas. Ievērojamo kapitāla pieaugumu galvenokārt ir veicinājis tas, ka augušas pirmā līmeņa pamata kapitāla prasības attiecībā uz bankām, nevis pamatā esošo iekšējo, uz reitingiem balstīto riska parametru cikliskums, it īpaši saistību neizpildes varbūtība un saistību neizpildes zaudējumi. Šie riska parametri bija relatīvi stabili visā paraugizlases laikā, kas aptver apjomīgu ekonomikas lejupslīdi lielākajā daļā dalībvalstu. Šo stabilitāti var izskaidrot ar banku portfeļu aktīvu pārdalīšanu. Kopumā kapitāla rādītāja apmērs ir palielinājies ātrāk nekā regulatīvajās prasībās paredzētie minimuma rādītāji, kas varētu liecināt par to, ka

nenoteiktības laikā bankām vēlamāks variants ir papildu rīcības brīvība attiecībā uz savām kapitāla rezervēm.

10. Pretstatā obligāto un summāro kapitāla rezervju pieaugumam Eiropas banku risksvērto aktīvu kopsummas rādītāji laikā pēc 2008. gada samazinājās, bet kopš 2014. gada ir bijis mērens palielinājums. Šī tendence atspoguļojas aizdevumu portfeļos. Konkrētāk, eurozonas banku aizdevumi nefinanšu komercsabiedrībām pēc pasaules finanšu krīzes samazinājās, jo vispārēja pieprasījuma vājināšanās ietekmēja pieprasījumu pēc kredītiem. Neliels kāpums tika konstatēts tikai izlases laikposma noslēguma daļā. Risksvērto aktīvu samazinājums ir bijis lielāks nekā to riska darījumu apjoma kritums, kas noteikti sviras rādītāja vajadzībām, kas liecina par banku portfeļu līdzsvarošanos. Risksvērto riska darījumu attīstību lielā mērā ietekmēja kredītriska tendences, kas ir vissvarīgākā apakškategorija.

11. Dažādas alternatīvas regresijas specifikācijas apstiprina to, ka izmaiņas riska darījumos, it īpaši riska darījumos, kuriem iestājusies saistību neizpilde, un nevis izmaiņas riska parametros, ir izraisījušas novērotās cikliskās tendences banku kapitālā. Lai gan makroekonomikai nelielā mērā ir procikliska iedarbība uz banku mainīgajiem lielumiem, it īpaši uz nepieciešamo kapitāla minimumu, šajā ziņā nav ievērojamas atšķirības starp uz risku balstīto pieeju un standartizēto pieeju. Šos konstatējumus visumā apstiprina atsevišķu portfeļu izvērtējums un banku veiktie kreditēšanas apsekojumi.

12. Šķiet, ka kopš 2008. gada ar krīzi saistītā ietekme (un nevis izmaiņas kapitāla prasībās) ir bijusi viens no galvenajiem virzošajiem faktoriem banku kredītu piedāvājuma attīstībā pēdējos gados. Ir daži pierādījumi par strukturālu pārtraukumu regulatīvajā režīmā saistībā ar pāreju uz Bāzele III regulējumu, kas ieviests ar Regulu (ES) 575/2013 un Direktīvu 2013/36/ES un kas ietekmē mijiedarbību starp banku kapitālu, kredītiem un reālo ekonomiku. Un pat, ja tas ir tā, ir grūti nošķirt līmeņa nobīdes sekas no ilgstošākas, potenciālas ar Regulu (ES) 575/2013 un Direktīvu 2013/36/ES ieviesto regulatīvo prasību procikliskas ietekmes.

13. Empīriskās analīzes rezultāti ir jāizmanto ar pienācīgu piesardzību. Daļēji tādēļ, ka paraugizlase ir neliela un trūkst detalizēta šo datu sadalījuma. Bez tam laikposms kopš Regulas (ES) 575/2013 un Direktīvas 2013/36/ES ieviešanas ir bijis īss salīdzinājumā ar finanšu cikla tipisku ilgumu. Aplūkotajam laikposmam bija raksturīgas spēcīgas svārstības reālās darbības ziņā, būtiski krīzes izraisīti finansiālie zaudējumi, publiskā sektora kapitāla ieguldīšana un spēcīga regulatīva tendence palielināt kapitāla rezerves, kas noslēdzas ar pāreju uz kapitāla minimuma prasībām, kas atbilst Bāzele III regulējumam, ko paredzēts pabeigt līdz 2019. gadam.

14. Detalizētāki empīriskie konstatējumi ir minēti Komisijas dienestu darba dokumentā, kas pievienots šim ziņojumam. Kopumā ņemot, ka pieejamie pierādījumi neliecina par ievērojamu Regulā (ES) 575/2013 un Direktīvā 2013/36/ES ietvertā normatīvā regulējuma prociklisku ietekmi.

4. PROCIKLISKUMA PROBLĒMAS RISINĀŠANAS PASĀKUMI

15. Regulā (ES) 575/2013 un Direktīvā 2013/36/ES ietvertie noteikumi paredz vairākus pasākumus, kuru nolūks ir mazināt procikliskumu banku veiktajā kreditēšanā, tai skaitā stingrākas kapitāla rādītāja prasības, pretcikliskās rezerves un kapitāla saglabāšanas rezerves, sviras rādītāja ieviešanu un mazinātu atkarību no

kredītreitinga aģentūrām (prudenciālo prasību un spriedzes testu ziņā). Komisija 2016. gada 23. novembrī pieņēma priekšlikumu grozīt kapitāla prasību noteikumus, tajos iekļaujot normatīvā regulējuma pārējos elementus, kas saskaņoti Bāzeles Banku uzraudzības komitejā (*BCBS*).[5] Komisija 2017. gada 20. septembrī publicēja priekšlikumu par Savienības finanšu uzraudzības sistēmas pārskatīšanu, kurā ierosināts papildus veikt vairākus mērķtiecīgus uzlabojumus. Komisija atbalstīja mērķtiecīgas korekcijas attiecībā uz Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas sastāvu un organizāciju un tās darba koordinēšanu ar Savienības struktūrām un iestādēm.[6] Tālāk tekstā ir sniegts kopsavilkums par dažiem no galvenajiem pasākumiem, kuru mērķis ir mazināt procikliskumu.

4.1. Regulā (ES) 575/2013 un Direktīvā 2013/36/ES noteikto kapitāla rādītāja prasību piemērošana

16. Tā kā kredītsaistību īpatsvara samazināšana starptautiska mēroga bankās, reaģējot uz regulatīvajām prasībām, kuras noteikušas dalībvalstu uzraudzības iestādes, var notikt ārpus izcelsmes valsts, vienotā noteikumu kopuma pilnīga īstenošana samazinās regulējuma arbitrāžas iespējas. Konkrētāk, tas varētu mazināt kapitāla norobežošanas prociklisko iedarbību un kredītsaistību īpatsvara asimetrisku samazināšanu "uzņemošajās valstīs", tātad starptautiskā mērogā darbojošos banku kreditēšanas apjoma pārmērīgu samazināšanu valstīs, kas nav to izcelsmes valsts (tiesību sistēma). To atbalsta dažādie banku savienības pīlāri, tostarp kopīgs noregulējums un noguldījumu apdrošināšanas noteikumi.

4.2. Kapitāla saglabāšanas rezerves un pretcikliskās kapitāla rezerves

17. Viena no galvenajām regulatīvajām reakcijām uz banku veiktās kreditēšanas uztverto procikliskumu ir kapitāla saglabāšanas rezervju un pretciklisko kapitāla rezervju ieviešana. Šīs papildu rezerves, kas uzkrātas ekonomikai labvēlīgajos laikos, var tikt atbrīvotas ekonomikas lejupslīdes laikā, lai dotu bankām iespēju absorbēt savus zaudējumus pienācīgā veidā, kas neizraisa ar lielām izmaksām saistītus kredītu cenas palielinājumus, kas var saasināt lejupslīdes apstākļus. Tās mazinās gan regulatīvo prasību nespēju reaģēt uz riska uzkrāšanos makrolīmenī, gan to cikliskumu. Tā kā attīstība dažādos tirgos var būt ļoti dažāda, rezerves tiek noteiktas katrai valstij atsevišķi. Eiropas Sistēmisko risku kolēģija izstrādāja kopīgus norādījumus par pretciklisko kapitāla rezervju normas noteikšanu[7].

18. Tā kā daudzas dalībvalstis vēl joprojām atgūstas no pasaules finanšu krīzes izraisītā lejupslīdes satricinājuma, tikai dažās no tām pretcikliskās kapitāla rezervju normas pašlaik pārsniedz nulli. Līdzīgi tam ir izveidotas kapitāla saglabāšanas rezerves, tomēr līdz šim nav bijusi pieredze ar šādu rezervju atbrīvošanu. Papildus tam attiecībā uz nozares finanšu stabilitātes riskiem saistībā ar, piemēram, nekustamo īpašumu, pretcikliskās kapitāla rezerves ietekmē visus riska darījumus ar uzņēmumiem un fiziskām personām, un pašlaik tās nevar tikt vērstas uz riska darījumiem nozares ietvaros. Bāzelē un Savienībā turpinās pārdomas par to, vai būtu

5 http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-16-3840_en.htm.
6 http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-17-3322_en.htm.
7 Ieteikums (ESRK/2014/1).

lietderīgi ieviest speciālas rezerves attiecībā uz konkrēto nozari, lai tādējādi risinātu jautājumu par dažu konkrētu risku ciklisko būtību un lai daļēji izvairītos no bezdarbības novirzes, kas raksturīga pretciklisko kapitāla rezervju plašajam tvērumam.

4.3. Riska svērumi konkrētiem riska darījumiem un citi uzraudzības pasākumi

19. Pašreizējie noteikumi paredz konkrētus makroprudenciālos pasākumus attiecībā uz riskiem saistībā ar konkrētiem riska darījumiem, piemēram, ar nekustamo īpašumu. Tas var notikt, nosakot prasības par riska svērumiem. Konkrētāk, saskaņā ar Regulas (ES) 575/2013 124. pantu kompetentās iestādes var noteikt lielāku riska svērumu vai stingrākus kritērijus riska darījumiem, kas nodrošināti ar nekustamo īpašumu, balstoties uz finanšu stabilitātes apsvērumiem. Līdzīgi tam Regulas (ES) 575/2013 164. pants paredz kompetentajām iestādēm iespēju noteikt augstākas minimuma vērtības attiecībā uz riska darījumu ziņā svērtiem saistību neizpildes zaudējumiem saistībā ar riska darījumiem, kas nodrošināti ar nekustamo īpašumu attiecīgās valsts teritorijā, balstoties uz finanšu stabilitātes apsvērumiem. Regulas (ES) 575/2013 458. pants paredz iestādēm iespēju pielāgot riska svērumus, lai vērstos pret aktīvu burbuļiem mājokļu vai komerciālo nekustamo īpašumu jomā vai lai veiktu tādus pasākumus kā, piemēram, pašu kapitāla apmēra vai kapitāla saglabāšanas rezervju apmēra pielāgošana, tādējādi ietekmējot banku kapitāla bāzi.

20. ES normatīvais regulējums ietver arī pasākumus, ar kuriem paredzēts mazināt ciklisko risku ietekmi uz bankām. Tostarp minamas Regulas (ES) 575/2013 181. un 182. panta normas par riska parametriem, kas saistīti ar reitingu kategorijām vai kopumiem, kurās noteikts, ka bankas izmanto aplēses, kuras ir atbilstīgas ekonomikas lejupslīdes apstākļiem, ja vien tās ir konservatīvākas nekā ilgtermiņa vidējais rādītājs. Bankām tiek ieteikts izmantot iekšējus reitingu modeļus un, aprēķinot kapitāla rādītāja prasības attiecībā uz kredītrisku, pielāgot pieeju "cikla laikā". Turklāt uzraudzības iestādes var ņemt vērā cikliskos riskus attiecībā uz konkrētām finanšu iestādēm noteiktām otrā pīlāra kapitāla rādītāja prasībām.

21. Papildus tam citu regulatīvo prasību īstenošana ietekmē obligātā kapitāla apmēru, piemēram, bankas portfeļa standartus (*IRRBB*) un grāmatvedības standartus (9. SFPS). ES uzraudzības pārbaudes un novērtējuma process var ietekmēt kapitāla prasības; tāda pati ietekme var būt normām par noregulējumu un prasībām par zaudējumu absorbciju, piemēram, minimuma prasībām attiecībā uz pašu kapitālu un atbilstīgajām saistībām (MPAS) un zaudējumu absorbcijas spējas summārām robežvērtībām attiecībā uz pasaules mērogā darbojošamies sistēmiski svarīgām bankām.

4.4. Sviras rādītājs

22. Sviras rādītājs ir vēl viena kapitāla prasība, kas nav balstīta uz risku un kas ieviesta, lai papildinātu uz risku balstītās kapitāla rādītāja prasības. Savienībā sviras rādītājs tiek ieviests atbilstoši Bāzele III prasībām, kas nozīmē, ka sviras rādītāju aprēķina, pirmā līmeņa kapitālu dalot ar bankas vidējo konsolidēto aktīvu kopsummu (visu aktīvu kā riska darījumu un ārpusbilances posteņu kopsumma), un tiek sagaidīts, ka bankas uzturēs sviras rādītāju apmērā virs 3 %. Tas palīdzētu ierobežot to, ka

ekonomikas cikla uzplaukuma stadijā, kad bankām rodas impulss paplašināt savu bilanci bez atbilstīga kapitāla palielinājuma, tās kreditēšanu veiktu pārmērīgā apjomā.

23. Gan teorētiskajā, gan empīriskajā literatūrā ir uzsvērta saikne starp kredītsaistību īpatsvara prociklisku pieaugumu un finanšu nestabilitāti. Empīriskā ziņā banku nozarē gandrīz visās dalībvalstīs kredītsaistības summāri ir bijušas procikliskas, ar tendenci samazināties kreditēšanas uzplaukuma laikposmos un palielināties lejupslīdes laikā. Tādēļ statisks sviras rādītāja limits attiektos uz banku kredītsaistību procikliskumu augšupejas laikā. Turklāt tas darbotos kā atbalsta mehānisms, kas ierobežotu risksvērto kapitāla rādītāja prasību procikliskumu. Tas tik tiešām nodrošina, ka kapitāla apmērs attīstās samērīgi ar riska darījumu kopsummu, savukārt summāri riska svērumi un risksvērtās kapitāla prasības laika gaitā var mainīties atkarībā no cikla dažādajām stadijām.

4.5. Kredītreitingi

24. Arī kredītreitingiem, kas iegūti, izmantojot konkrētas kredītreitinga aģentūras vai iekšējus reitingu modeļus, ir svarīga loma banku kapitāla rādītāja faktiskā apmēra konstatēšanā. Ārējiem reitingiem ir cieša korelācija ar ekonomikas ciklu, un tas nozīmē, ka arī ar ārējiem reitingiem saistītas kapitāla rādītāja prasības attīstās cikliski, vismaz atsevišķu riska darījumu līmenī. Ņemot to vērā, Regulā (ES) 575/2013 ir pausts iedrošinājums izmantot iekšējus reitingus, un tajā ir nostiprināti noteikumi par to, kā var izmantot ārējos reitingus. Attiecībā uz bankām, kas izmanto uz iekšējiem reitingiem balstītu pieeju, tajā ir ietverta prasība uzturēt spēju neatkarīgi novērtēt riskus un radīti stimuli labākai kredītriska pārvaldībai. Pieeja "cikla laikā" (*through-the-cycle*) varētu palīdzēt izlīdzināt ietekmi uz kapitāla rādītāja prasībām.

4.6. Spriedzes testi

25. Spriedzes testu var uzskatīt par vēl vienu, tiesa netiešu, instrumentu, ar kā palīdzību var izvairīties no kredītiestāžu pārmērīgas procikliskas reakcijas, ar kādu tās finansiālas spriedzes apstākļos varētu mēģināt panākt atbilstību kapitāla rādītāja prasībām. Uzreiz pēc krīzes tika izmantoti mikroprudenciālās uzraudzības spriedzes testi, lai novērtētu atsevišķu banku vajadzības pēc kapitāla. Šādi spriedzes testi ir noderīgi, jo ar tiem var noskaidrot iespējas izveidot rezerves, arī virs minimuma prasībām. ES uzraudzības pārbaudes un novērtējuma process dod iespēju izmantot spriedzes testu rezultātus, izstrādājot uzraudzības pasākumus, tostarp kapitāla rādītāja prasības.

5. SECINĀJUMI

26. Lai gan literatūrā ir atzīts, ka kapitāla rādītāja prasību izraisīts prociklisks impulss var būt potenciāls riska cēlonis, empīriskie pierādījumi nav pietiekami, lai varētu secināt, cik spēcīga ir tā faktiskā ietekme uz bankām, kas darbojas Savienībā. Nav pierādīts, ka pašreizējais regulējums radītu spēcīgu prociklisku novirzi kas ietekmētu ekonomikas nefinanšu sektoru. Šāds rezultāts, iespējams, ir iegūts tādēļ, ka pieejamie dati aptver tikai daļu no cikla, trūkst detalizētāku datu, kas dotu iespēju nošķirt dažādu veidu banku rīcību, problemātiskas ir iespējas novērtēt portfeļa

līdzsvarošanas ietekmi, ir sarežģīti nodalīt aizdevumu piedāvājuma radīto ietekmi no pieprasījuma ietekmes un ir sarežģīti nodalīt citu pēckrīzes reformu radīto ietekmi no politikas ārkārtas pasākumu ietekmes.

27. Ņemot vērā to, ka pierādījumi par Direktīvā 2013/36/ES un Regulā (ES) 575/2013 ietverto noteikumu prociklisku iedarbību ir nepārliecinoši, pagaidām nav iemesla ierosināt ievērojamas izmaiņas pašreizējā normatīvajā regulējumā attiecībā uz banku kapitālu. Tas, ka pēdējos gados ir sasniegti augstāki kapitāla rādītāji, nozīmē, ka konkrēta zaudējumu apmēra procikliskā ietekme būs vājāka. Savienības finanšu nozares normatīvais regulējums jau ietver dažādus instrumentus, ar kuriem var reaģēt uz procikliskas iedarbības gadījumiem. To vidū ir kapitāla saglabāšanas rezerves, pretcikliskās kapitāla rezerves, sviras rādītājs, riska svērumu korekcijas attiecībā uz konkrētiem riska darījumiem un citi uzraudzības pasākumi.

28. Turpmāk regulāri būs jāuzrauga, kā Savienības regulatīvās kapitāla rādītāja prasības ietekmē ekonomikas ciklu, un jāturpina izvērtēt pretciklisko instrumentu potenciālā ietekme, iedarbīgums un efektivitāte. Būs svarīgi pastāvīgi iegūt pierādījumus par prociklisku novirzi, kas izrietētu no tā, ka kapitāla rādītāja prasības kļūst stingrākas. Konkrēti priekšlikumi par izmaiņām pašreizējā struktūrā ir jābalsta uz šādiem pierādījumiem, tiklīdz tādi būs pieejami.